

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับแรก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาประเทศ จนถึงปัจจุบันอยู่ในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – พ.ศ. 2564) ซึ่งแผนพัฒนาทุกฉบับที่นำมาใช้ในการพัฒนาประเทศจะต้องครอบคลุมทุกๆ มิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านศิลปวัฒนธรรม แผนพัฒนาจะต้องมีความเชื่อมโยงและสามารถบูรณาการให้สอดคล้องกันในทุกระดับ ซึ่งไม่ใช่เพียงแค่แผนระดับชาติเท่านั้นแต่การจัดทำแผนมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับทุกระดับ ทุกหน่วยงาน ตั้งแต่ระดับประเทศ ระดับจังหวัด และระดับองค์กร แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มีแนวคิดในการพัฒนาแบบเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนยุทธศาสตร์ประเทศไทยในระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – พ.ศ. 2579) โดยแผนพัฒนาจะทำหน้าที่เป็นแผนเชิงปฏิบัติการช่วยเสริมให้ประเทศพัฒนาไปที่ละขั้นตอน สู่เป้าหมายตามที่ยุทธศาสตร์กำหนดไว้ ขณะเดียวกันแผนพัฒนาท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดซึ่งเป็นแผนสี่ปีในปัจจุบัน ดังนั้น การจัดทำแผนไม่ใช่เพียงแผนระดับชาติเท่านั้น แต่การจัดทำแผนมีความจำเป็นสำหรับทุกหน่วยงาน โดยแผนที่จัดทำนั้นประชาชนหรือหน่วยงานทุกภาคส่วนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนตามนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน ดังนั้นปัจจุบันองค์กรและหน่วยงานต่างๆ ได้มีการจัดทำแผนเป็นของตนเองรวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ชาติหรือแนวนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน มาตรา 38 รัฐต้องดำเนินการตามนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน โดย 1) บริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ 2) จัดระบบบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นให้มีขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่ชัดเจนเหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ และสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและ

งบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ 3) การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง

ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น และระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดให้มีความพร้อมเป็นองค์กรส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น 4) พัฒนาระบบงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรมจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ 5) การจัดระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน 6) ดำเนินการให้หน่วยงานทางกฎหมายที่มีหน้าที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐตามกฎหมาย และตรวจสอบการตรากฎหมายของรัฐ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามหลักนิติธรรม 7) จัดให้มีแผนพัฒนาการเมือง รวมทั้งจัดตั้งให้มีสภาพพัฒนาการเมืองที่มีความเป็นอิสระ เพื่อติดตามสอดส่องให้มีการปฏิบัติตามแผนดังกล่าวอย่างเคร่งครัด 8) ดำเนินการให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับสิทธิประโยชน์อย่างเหมาะสม

การบริหารจัดการท้องถิ่นหากจะให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีประสิทธิภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรนำหลักการบริหารจัดการกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) มาใช้ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ รวมถึงการนำหลักการบริหารจัดการท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมของประชาชนมาใช้ประกอบกัน หลักการมีส่วนร่วมแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การมีส่วนร่วมโดยตรง และการมีส่วนร่วมโดยผ่านตัวแทน การมีส่วนร่วมโดยตรงกล่าวคือการที่ประชาชนเข้ามาร่วมคิด ตัดสินใจหรือกระทำการใดๆ ในทางการเมืองหรือกิจกรรมต่างๆ ตามสิทธิที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ส่วนการมีส่วนร่วมโดยผ่านตัวแทนหรืออาจเรียกกันโดยทั่วไปว่า การมีส่วนร่วมโดยทางอ้อมคือการใช้สิทธิใดๆ โดยผ่านผู้แทนซึ่งได้รับมอบหมายในลักษณะฉันทานุมัติ ด้วยวิธีการต่างๆ กันเช่น ลงมติ หรือเลือกตั้ง เพื่อให้เป็นตัวแทนไปกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในนามของประชาชน แผนท้องถิ่นหากขาดการมีส่วนร่วมอาจก่อให้เกิดปัญหาต่อการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่างๆ ได้ อาทิ เช่น 1) การวางแผนงานที่ไม่สมบูรณ์ 2) การตัดสินใจที่ผิดพลาด 3) การปฏิบัติงานที่มีปัญหา 4) ขาดการสนับสนุน 5) การรับข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง และ 6) การติดตามงานที่ขาดประสิทธิภาพ เห็นได้จากข่าวหรือปัญหาโรงเรียนของชุมชนที่มีต่อเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขาดการมี

ส่วนร่วม ดังนั้นการมีส่วนร่วมจึงส่งผลต่อกระบวนการท้องถิ่น ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การมีส่วนร่วมในกระบวนการท้องถิ่นชุมชนเกิดประสิทธิภาพ ได้แก่ การให้ข้อมูลข่าวสาร การรับฟังความคิดเห็น ความร่วมมือ และการเสริมอำนาจแก่ประชาชน เป็นต้น

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ชัดเจนเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินการต่างๆ ของภาครัฐ ได้เข้ามามีส่วนร่วมรับข้อมูลข่าวสาร มีโอกาสมาแสดงความคิดเห็น แสดงความห่วงกังวลต่อแนวทางการดำเนินการของเจ้าหน้าที่รัฐต่อการตัดสินใจของผู้บริหารส่วนท้องถิ่น รวมไปถึงการมาร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล ร่วมตัดสินใจ รับผลจากการตัดสินใจ ให้การปรึกษาหารือ และร่วมกันประเมินผลการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นพื้นฐานในวิถีทางประชาธิปไตย ทั้งนี้การมีส่วนร่วมยังรวมไปถึงการมาร่วมกันคิดถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาของชุมชน ร่วมออกแบบอนาคตของชุมชนโดยคนในชุมชนเอง โดยผู้ที่ควรเข้ามาเกี่ยวข้องหรือเข้ามามีส่วนร่วมคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ รวมถึงกลุ่มคนที่รวมตัวกันเป็นองค์กรทางสังคมของพลเมืองที่เรียกว่าภาคประชาสังคม (Civil Society) เช่น กลุ่ม ชมรม องค์กรสาธารณประโยชน์ต่างๆ (สถาบันพระปกเกล้า, 2556, หน้า18)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล เนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี เนื่องจากเทศบาลตำบลเนินสูง ถือเป็นเทศบาลตำบลหนึ่งที่ได้มีการพัฒนาอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือเทศบาลตำบลเนินสูง เดิมมีฐานะเป็นสุขาภิบาลชื่อว่า “สุขาภิบาลเนินสูง” ซึ่งยกฐานะมาจากท้องถิ่นบางส่วนของตำบลเขาแก้วและตำบลเขาบายศรี อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี และต่อมาได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบล ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ.2542 เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2542 โดยเทศบาลตำบลเนินสูง ถือได้ว่าเป็นแหล่งเศรษฐกิจทางเกษตรกรรมที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดจันทบุรี ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม สวนผลไม้ และเทศบาลตำบลเนินสูงยังมีพื้นที่ที่ติดกับถนนสายหลัก 2 สาย คือ ตามแนวทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 กรุงเทพ - ตราด ซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมหลัก ดังนั้นในการกำหนดแผนท้องถิ่นของหน่วยงานใน เทศบาลตำบลเนินสูง จึงเน้น ไปในด้านกิจการเกษตรเป็นหลัก เช่น กลยุทธ์ด้านพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำ ให้เพียงพอ มีน้ำใช้ตลอดปี กลยุทธ์ด้านพัฒนาและส่งเสริมอาชีพเพื่อยกระดับรายได้ให้แก่ประชาชน กลยุทธ์ด้านส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร เป็นต้น นอกจากนี้ท้องถิ่นที่ส่งเสริมด้านอาชีพแล้ว ท้องถิ่นที่สำคัญในการบริหารเทศบาลตำบลเนินสูง คือ กลยุทธ์ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งท้องถิ่นข้างต้นนี้เป็นท้องถิ่นที่ตรงตามความต้องการและการดำรงชีวิตของประชาชนในเทศบาลตำบลเนินสูง และคิดขึ้นมาเพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามี

ส่วนร่วมมากที่สุด แต่ในอดีตที่ผ่านมาพบว่าประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมในการบริหารเทศบาล โดยมีความคิดว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารเทศบาลตำบลคือการเข้าไปเลือกตั้งหาผู้แทนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในเทศบาลตำบลเท่านั้น แต่ในอีกด้านหนึ่งคือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลกลับไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร ทั้งที่ความสำเร็จที่จะเกิดขึ้นได้ในการจัดทำแผนท้องถิ่นการพัฒนาเทศบาลตำบลขึ้นอยู่กับความต้องการและความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งผลการศึกษาคงจะทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี และทัศนคติของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนท้องถิ่น เทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี เพื่อนำไปสู่แนวทางในการพัฒนาแผนท้องถิ่นและแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูงเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนามากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำพัฒนาแผนท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎี และเอกสารผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยกำหนดตัวแปร ดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วย

ตัวแปรส่วนบุคคล ดังนี้

1.1 เพศ

1.2 อายุ

1.3 ระดับการศึกษา

1.4 อาชีพ

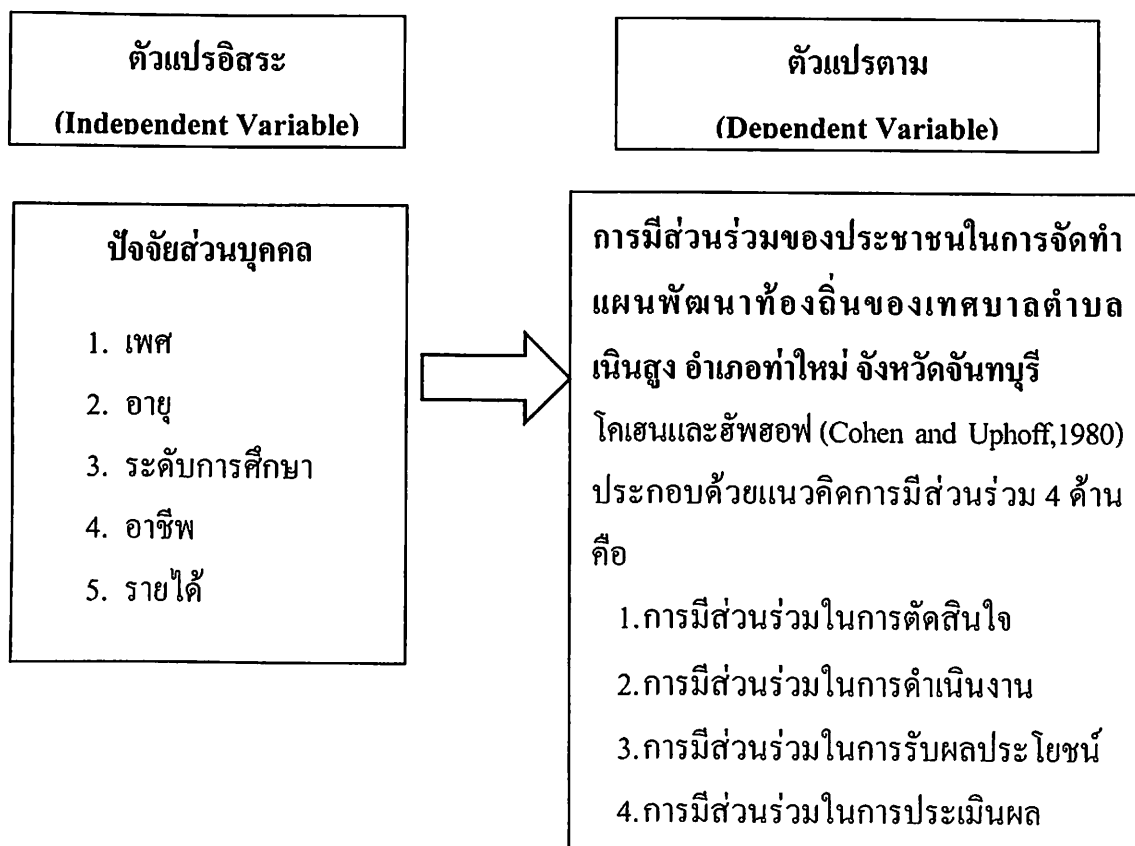
1.5 รายได้

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

การวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นการวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วยตัวชี้วัดในด้านต่างๆ โดยศึกษาตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของโคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1980) ประกอบด้วยแนวคิดการมีส่วนร่วม 4 ด้าน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

จากที่กล่าวมาทำให้สามารถแสดงภาพของกรอบแนวคิด (Conceptual Framework) ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้ดังภาพประกอบที่ 1.1

ภาพประกอบที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. คำถามในการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำพัฒนาแผนท้องถิ่น เทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี เป็นอย่างไร
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำพัฒนาแผนท้องถิ่น เทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล มีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

5. สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนที่มี เพศต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มี อายุต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มี อาชีพต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มี รายได้ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน
5. ประชาชนที่มี การศึกษาต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน

6. ขอบเขตของการวิจัย

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำพัฒนาแผนท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน 3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยศึกษาตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของ โคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1980) ประกอบด้วยแนวคิดพื้นฐานการมีส่วนร่วม 4 ด้าน คือ 1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร (Population) ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีจำนวน 3,076 คน (ทะเบียนราษฎร ณ เทศบาลตำบลเนินสูง เดือน กันยายน พ.ศ.2560)

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2561 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2562 รวมเป็นระยะเวลา 4 เดือน

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

2. เพื่อทราบถึงทัศนคติของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. นำข้อมูลที่ได้ไปวางแผนตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

8. นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้อธิบายคำศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวกับงานวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี” ไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนหรือกลุ่มของประชาชนกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยมีเป้าหมายด้วยการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมที่รับรู้ปัญหา ศึกษาปัญหา หาแนวทางในการแก้ไข การพัฒนาให้ท้องถิ่นใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วย

1.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง ประชาชนผู้ตัดสินใจต่อประเด็นปัญหานั้นๆ ซึ่งจะเป็เป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมของประชาชน อาจดำเนินการโดยให้ประชาชนผู้ได้รับผลกระทบ เลือกตัวแทนไปเป็นกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจตัดสินใจในเรื่องนั้นๆ ทั้งนี้ประชาชนจะเป็นผู้มีบทบาทชี้้นำการตัดสินใจเพียงใด ขึ้นอยู่กับน้ำหนักของตัวแทนในคณะกรรมการชุดนั้นๆ

1.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง ประชาชนได้เข้าร่วมดำเนินงานตามนโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรม ตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี รวมถึงการปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินการให้เหมาะสมกับชุมชน

1.3 การมีส่วนร่วมในรับผลประโยชน์ หมายถึง การที่ประชาชนได้รับผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม จากการปฏิบัติงานตรงตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

1.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การมีส่วนร่วมตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ ว่าเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์หรือไม่ ตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ในรูปแบบของการพิจารณาตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมที่ปฏิบัติ

2. การจัดทำแผน หมายถึง การกำหนดแนวทางในการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เป็นอยู่ให้ เป็นไปในทางที่ดีขึ้น มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับ โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ระยะเวลา และมีการเลือกแนวทางในการกำหนด โครงการ โดย การจัดทำแผน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การกำหนดทางเลือก การลงมือปฏิบัติ และการติดตามติดตาม ประเมินผล

3. แผนพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง แผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลที่สอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้น สำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสี่ปี โดย มีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

4. เทศบาลตำบล หมายถึง เทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี เดิมมีฐานะเป็นสุขาภิบาลชื่อว่า “สุขาภิบาลเนินสูง” ซึ่ง ยกฐานะมาจากท้องถิ่นบางส่วนของตำบลเขาวิ้ว และตำบลเขาบายศรี อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2536 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพิเศษ เล่มที่ 110 ตอนที่ 225 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2536 ต่อมาได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบล ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ.2542 เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 โดยมีอำนาจตัดสินใจในการบริหารงานของเทศบาลตำบล ตามที่กฎหมายกำหนด

5. ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

6. บัณฑิตส่วนบุคคล หมายถึง บัณฑิตพื้นฐานของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้